

A background image showing a person's hands pouring tea from a white teapot into a red mug with white polka dots. In the background, there are other red mugs, one with a heart pattern and another with a blue floral pattern, and some small round cookies on a wooden tray.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUIDEN UUDISTAMINEN

**SDP:n lähtökohdat
parlamentaariseen valmisteluun**

Sosiaali- ja terveystalveluiden uudistamisen tarve

- Terveys- ja hyvinvointierot suuria ja kasvussa.
- Rahoituspohja ja henkilöstöresurssit heikkenevät väestörakenteen muutoksen seurauksena.
- Palvelujärjestelmä on hajanainen eikä riittävän vaikuttava.
- Monikanavainen rahoitusjärjestelmä asettaa väärää kannusteita ja johtaa osaoptimointiin.
- Palvelujärjestelmä on alueellisesti eriarvoinen.
- Perusterveydenhuollossa jonoja hoitoon pääsyssä.
- Sosiaalipalveluiden saatavuudessa aukkoja (mm. lastensuojelu, vanhuspalvelut).

Miksi SDP:ltä omat lähtökohdat? (1/3)

Hallitus ei ole halunnut aitoa vuoropuhelua ja yhteistä valmistelua.

Parlamentaarisessa valmistelussa on parhaiten saavutettavissa kestävä yhteinen näkemys.

Hallituksen malli ei ratkaise nykytilanteen ongelmia eikä tulevaisuuden haasteita.

Hallitus on sivuuttanut sote-uudistukselle asetetut keskeiset tavoitteet ajamalla maakuntahallintoa ja markkinaehtoisuutta palvelutuotantoon.

Miksi SDP:ltä omat lähtökohdat? (2/3)

- Hallitus aikoo pakkoyhtiöittää julkiset peruspalvelut ja alistaa ne kilpailulle yksityisten palvelutuottajien kanssa. Palvelut pirstaloidaan ja integraatiosta syntyvä hyöty jää saamatta.
- Hallituksen malli mahdollistaa verovarojen kierrättämisen yksityisten yritysten voitoiksi eikä palauta mahdollisia säästöjä yhteiseksi hyväksi.
- Ihmisiltä kerätyt verot on tarkoitettu yhteisiin palveluihin ja turvaverkkoihin, ei yksityisiin voittoihin. SDP haluaa varmistaa, että sote-palvelut ovat julkisen sektorin järjestämisvastuulla sekä pääasiallisella tuottamisvastuulla ja että verovarot käytetään oikein. SDP ei hyväksy julkisten palveluiden pakkoyhtiöittämistä.

Miksi SDP:ltä omat lähtökohdat? (3/3)

SDP haluaa, että näin isossa muutoksessa henkilöstön oikeudenmukainen ja reilu kohtelu varmistetaan.

Hallituksen malli nostaa kustannuksia ja uhkaa korottaa kansalaisten asiakasmaksuja.

SDP:n linjausten myötä...

Tervetuloa!

- Jokaista asiakasta palvellaan, otetaan koppi ihmisestä. Palveluiden piiriin pääsee nykyistä nopeammin. Ihmiset saavat toimivan palvelukokonaisuuden.

Ihminen ensin!

- Hänen tarpeensa huomioidaan ja palveluketjut toimivat saumattomasti. Sote-uudistus tehdään ihmisiä varten. Esimerkiksi vastaanottoaikoja laajennetaan ihmisten tarpeiden mukaisesti ja sosiaali- ja terveysasemien palveluita ja valikoimaa vahvistetaan.

Yhteiset varat yhteiseksi hyväksi!

- Verovarot käytetään luotettavasti ja läpinäkyvästi kaikille ihmisille yhdenvertaisiin palveluihin, ei yksityisiin voittoihin tai veroparatiiseihin.

Demokratia

- Päätöksenteko palveluiden järjestämisestä ja sen rahoittamisesta tapahtuu aluekuntatasolla.
- Päätöksentekoa varten valitaan aluekuntavaltuustot.
- Aluekuntiin perustetaan neuvottelukuntarakenne, jolla vahvistetaan asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallisuutta. Lisäksi käytetään asiakasraateja ja tehdään tiivistä yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa palveluiden kehittämiseksi.

SDP:n linjauksen lähtökohdat (1/4)

- Ihmisten pitää saada arjessaan tarvitsemat julkiset palvelut helposti ja laadukkaasti.
- Kuntalain pohjalta ja periaatteilta muodostuva aluekunta vastaa perus- ja erityistason palveluiden järjestämisestä ja pääosin myös tuottamisesta.
- Erityisen vaativan tason palveluiden järjestämisestä viidellä erityisvastuualueella sovitaan aluekuntien kesken.
- Vahva järjestäjäpohja yhdessä julkisen palvelutuotannon kanssa mahdollistaa tiiviin yhteistoiminnan ja tiedonkulun sekä vähentää päällekkäistä työtä.

SDP:n linjausten lähtökohdat (2/4)

- Julkinen palvelutuotanto on lähtökohta.
- Yksityisen ja kolmannen sektorin toimijat voivat tuottaa palveluita aluekunnan kanssa tehdyllä sopimuksella.
- Ensimmäistä järjestämispäätöstä valmisteltaessa aluekunnan on selvitettävä, onko kunnilla ja millä edellytyksillä mahdollisuus toimia tuottajana.
- Järjestäjänä aluekunta päättää, missä laajuudessa palvelutuottajina käytetään yksityistä ja kolmatta sektoria tai kuntia.
- Verotulot käytetään ihmisten tarvitsemien palveluiden tuottamiseen, ei yksityisiin voittoihin.
- Viranomaisvastuut ja päätökset toteutuvat kansalaisten oikeusturvan kannalta toimivassa organisaatiossa.

SDP:n linjausten lähtökohdat (3/4)

- Kuntien rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä on merkittävä. Sen onnistuminen vaatii kunnan eri toimijoiden tiivistä yhteistyötä ja yhteistyötä aluekunnan kanssa. Järjestöillä on kunnissa merkittävä ennaltaehkäisevä rooli. Järjestöjen tekemää työtä vahvistetaan ja turvataan riittävät resurssit.
- Sosiaali- ja terveystalvet rahoitetaan verovaroin, valtionosuuksilla ja palvelumaksuilla. Asiaksmaksuja ei saa nykyisestä korottaa, jotta palveluiden tasapuolinen saatavuus ei vaarannu.

SDP:n linjausten lähtökohdat (4/4)

- Valinnanvapautta edistetään tuottamalla ihmisille lisää tietoa eri vaihtoehtoista, hoitoon pääsystä, laadusta, saatavuudesta ja vaikuttavuudesta.
- Julkisen sektorin on varmistettava sosiaali- ja terveysalan tutkimuksen ja -koulutuksen laatu ja laajuus sekä sote-palveluiden kehittämisen jatkuvuus.
- Käyttäjien osallisuutta palveluiden asiakkaina ja niiden kehittämisessä vahvistetaan.

SDP:n sote-linjausten toiminnallinen kuvaus (1/4)

- Aluekunta päättää sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisestä.
- Se voi tuottaa palvelut itse, käyttää palvelutuottajana kuntaa, yksityistä sektoria, kolmatta sektoria tai sopia palvelutuotannon järjestämisestä muun aluekunnan kanssa.
- Näin integraatio ja yhteistyö muiden julkispuhjaaisesti tuotettujen palveluiden välillä toteutuu.

SDP:n sote-linjausten toiminnallinen kuvaus ^(2/4)

- Hallituksen malliin verrattuna SDP:n esitys muodostaa aidon taloudellisen kannusteen panostaa ennaltaehkäisyyn, sillä ennaltaehkäisyn tuottamat taloudelliset hyödyt koituvat oman alueen asukkaiden hyväksi.
- Hallituksen mallissa yksityiselle pilkotut palvelut särkevät integraation ja vaikeuttavat asiakkaiden palveluiden toimivuutta.

SDP:n sote-linjausten toiminnallinen kuvaus (3/4)

- SDP:n keskeisenä tavoitteena on ihmisten mahdollisuus saada palvelut helposti ja laadukkaasti.
- Tavoitteina ovat myös toiminnan vaikuttavuus, tehokkuus, päällekkäisten toimintojen poistaminen ja kustannuskehityksen hillintä.

SDP:n sote-linjausten toiminnallinen kuvaus (4/4)

- Palveluissa ihmisten vapaus valita palvelutuottajansa tapahtuu aluekunnan päättämien tuottajien välillä ja eri maakuntien välillä.
- Sote-palveluiden kokonaisuutta järjestettäessä on huolehdittava, että esimerkiksi perhepalvelut tai päihdetyö järjestetään järkevinä, toiminnallisina kokonaisuuksina.

Valtion ohjaus sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämiseen

- Kustannuksiltaan tehokkaan ja palvelutasoltaan laadukkaan palveluiden järjestämisen ja tuottamisen turvaamiseksi valtioneuvosto hyväksyy sosiaali- ja terveyspalveluiden suunnitelman osana julkisen talouden suunnitelmaa.
- Aluekuntien on katettava mahdollinen alijäämä. Valtion talousarvioon varataan poikkeuksellisia tilanteita varten määräraha.

Rahoituksen järjestäminen

Sosiaali- ja terveyspalvelut rahoitetaan

- verovaroin
- valtionosuuksin
- palvelumaksuin

Keskeiset erot (1/2)

- Julkinen sektori järjestää ja tuottaa. Yksityinen ja kolmas sektori täydentävät.
- Aluekunta ja kunnat tuottajina.
- Ei julkisen sektorin pakko-yhtiöittämistä. Päätösvalta yksityisen ja kolmannen sektorin käytöstä järjestäjällä.
- Verorahat ihmisten tarvitsemiin palveluihin

HALLITUS

- Julkinen sektori järjestää. Julkinen, yksityinen ja kolmas sektori kilpailevat peruspalveluissa (valinnanvapaus).
- Kunnat eivät saa tuottaa. Maakunnan palvelutuottajat pakkoyhtiöitettävä.
- Verorahat osittain yksityisten voittoihin.

Keskeiset erot (2/2)

- Valinnanvapaus toteutuu järjestämisen puitteissa valittujen tuottajien kesken.
- Kustannuksia säästävä integraatio toteutuu.

HALLITUS

- Pakkoyhtiöittäminen pirstaloi palvelut.
- Kustannuksia säästävä integraatio vaarantuu.
- Todennäköisesti ei saavuta hallituksen asettamia säästötavoitteita.

A healthcare worker with short brown hair, wearing teal scrubs and white gloves, is standing and placing her hands on the shoulders of an elderly man with white hair and glasses. The man is wearing a dark blue sweater over a teal and white checkered shirt. They are in a room with a light-colored wall and a patterned pillow visible in the background.

Kiitos.